	Jednostka Certyfikująca Osoby UDT-CERT	Strona: 1
	<i>Wymagania dla ośrodków egzaminacyjnych JCO UDT-CERT dla personelu badań nieniszczących. Zasady prowadzenia egzaminów.</i>	Stron: 5

1. CEL I ZAKRES STOSOWANIA

Niniejszy dokument określa wymagania dla ośrodków egzaminacyjnych w badaniach nieniszczących (zwanymi dalej ośrodkami), w których odbywają się egzaminy kwalifikacyjne Jednostki Certyfikującej Osoby UDT-CERT (zwanej dalej JCO UDT-CERT).

2. NORMY I DOKUMENTY ZWIĄZANE

- 2.1 PN-EN ISO/IEC 17024 - Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby.
- 2.2 Program certyfikacji personelu badań nieniszczących CERT-03/PR/01.
- 2.3 Program certyfikacji na 3. stopień w badaniach magnetycznych lin stalowych (MTR-3) - CERT-3/PR/04.

3. TERMINY I DEFINICJE

W niniejszym dokumencie znajdują zastosowanie terminy i definicje użyte w normach wymienionych w punkcie 2, uzupełnione jak następuje:

Materiały egzaminacyjne – pytania, zadania, instrukcje i procedury badań oraz próbki (i radiogramy) z kartami wzorcowych ocen, stosowane przez JCO UDT-CERT do egzaminowania personelu badań nieniszczących. Materiały te są zgrupowane w banku egzaminacyjnym JCO UDT-CERT.

Dokumenty (zapisy) egzaminacyjne – wypełnione przez zdających egzamin i ocenione przez egzaminatora materiały egzaminacyjne. Do dokumentacji egzaminacyjnej zalicza się również zapisy sporządzone przez egzaminatora jak np. plan egzaminu, losowanie próbek, wyniki egzaminu, lista obecności na egzaminie, itp.

4. WYMAGANIA OGÓLNE

- 4.1 Ośrodki egzaminacyjne współpracujące z JCO UDT-CERT podlegają ocenie przed rozpoczęciem współpracy oraz w ramach nadzoru w okresie ważności poświadczenia.
- 4.2 Przedmiotem oceny są:
  - 1) baza egzaminacyjna (pomieszczenia, sprzęt),
  - 2) materiały egzaminacyjne,
  - 3) wyposażenie kontrolno-pomiarowe.
- 4.3 Ośrodek, który prowadzi egzaminy powinien spełnić wymagania podane w niniejszym dokumencie oraz złożyć do JCO UDT-CERT wniosek (Formularz FCO-04/01 NDT).
- 4.4 Ośrodkiem egzaminacyjnym powinien kierować kierownik ośrodka.
- 4.5 Ośrodek powinien określić maksymalne możliwości związane z:
  - a) liczbą i rozmieszczeniem miejsc na egzamin pisemny oraz praktyczny (przy zachowaniu minimalnej odległości 1,5 m między zdającymi),
  - b) liczbą posiadanych stanowisk / wyposażenia badawczego,
  - c) liczbą posiadanych środków ochrony osobistej,

	Jednostka Certyfikująca Osoby UDT-CERT	Strona: 2
	<i>Wymagania dla ośrodków egzaminacyjnych JCO UDT-CERT dla personelu badań nieniszczących. Zasady prowadzenia egzaminów.</i>	Stron: 5

d) zachowaniem odpowiednich warunków zapobiegającemu niekontrolowanemu przekazywaniu informacji pomiędzy uczestnikami egzaminu.

4.6 W ocenie wymagań, o których mowa w pkt. 4.2 mają również zastosowanie "Wymagania dla ośrodków szkoleniowych/ kursów badań nieniszczących".

5. WARUNKI PRZEPROWADZENIA EGZAMINU KWALIFIKACYJNEGO

5.1 Warunkiem rozpoczęcia egzaminów kwalifikacyjnych, bez względu na metodę /stopień/ sektor, jest posiadanie ważnego „Poświadczenia” wydanego przez JCO UDT-CERT.

5.2 Ośrodek powinien przygotować we współpracy z JCO UDT-CERT i egzaminatorem egzamin kwalifikacyjny, w tym szczególnie: uzgodnić termin i zakres egzaminu, ilość egzaminowanych osób oraz wymagania organizacyjne egzaminatora w zakresie dotyczącym przebiegu egzaminu.

5.3 W przypadku, gdy ośrodek nie posiada wystarczającej liczby stanowisk do przeprowadzenia egzaminu w stosunku do liczby zdających kandydatów, dopuszczalne jest przeprowadzenie egzaminu po dokonaniu odpowiedniego podziału kandydatów na grupy i uwzględnienie tego podziału w „Planie Egzaminu” lub przeprowadzenie egzaminu w dodatkowym pomieszczeniu z zachowaniem warunku uczestniczenia w egzaminie drugiego egzaminatora JCO UDT-CERT (asystenta egzaminatora). W każdym przypadku JCO UDT-CERT wskazuje tylko jednego egzaminatora, który jest indywidualnie odpowiedzialny za przeprowadzenie egzaminu.

5.4 Kierownik ośrodka egzaminacyjnego może zastępować egzaminatora w czasie trwania egzaminu, na czas nie przekraczający uzasadnionych potrzeb organizacyjnych.

5.5 Ramowy plan egzaminu powinien być ustalony przez egzaminatora JCO UDT-CERT, przy współpracy z kierownikiem ośrodka w porozumieniu z kierownikiem jednostki, w której jest ustanowiony ośrodek z uwzględnieniem wymagań podanych w pkt. 5.1 – 5.3 oraz czasu trwania egzaminu.

5.6 Po egzaminie ośrodek powinien skompletować i przekazać do JCO UDT-CERT dokumenty z egzaminu (gdy to ma zastosowanie), nie później niż w ciągu 14 dni od daty egzaminu, jeżeli nie uzgodniono inaczej z egzaminatorem JCO UDT-CERT przeprowadzającym egzamin lub z JCO UDT-CERT.

5.7 Zmiany i udoskonalenia dotyczące egzaminów mogą być proponowane przez Kierowników ośrodków i kierownictwo jednostek, na terenie których działa ośrodek. Wprowadzenie tych zmian wymaga uzgodnienia z JCO UDT-CERT.

6. EGZAMINATORZY I ZESPÓŁ EGZAMINACYJNY

Egzaminatorzy JCO UDT-CERT lub członkowie zespołu egzaminacyjnego (gdy to ma zastosowanie), są każdorazowo ustalani przez JCO UDT-CERT.

7. MATERIAŁY EGZAMINACYJNE

7.1 Ośrodek powinien do celów egzaminacyjnych stosować wyłącznie materiały egzaminacyjne, które są wybrane przez JCO UDT-CERT z banku egzaminacyjnego JCO UDT-CERT.

7.2 Materiały egzaminacyjne mogą być przechowywane w ośrodku i udostępniane przez kierownika ośrodka wyłącznie do celów egzaminu kwalifikacyjnego. W tym przypadku, materiały powinny być umieszczone w zabezpieczonym pomieszczeniu (lub w szafie), do której dostęp mają wyłącznie kierownik jednostki, w której jest ustanowiony ośrodek JCO UDT-CERT oraz kierownik ośrodka.

	Jednostka Certyfikująca Osoby UDT-CERT	Strona: 3
	<i>Wymagania dla ośrodków egzaminacyjnych JCO UDT-CERT dla personelu badań nieniszczących. Zasady prowadzenia egzaminów.</i>	Stron: 5

- 7.3** W żadnym przypadku materiały (w tym próbki) stosowane do celów szkoleniowych nie mogą być wykorzystywane w czasie egzaminów. Identyfikacja takich próbek musi być jednoznaczna a odpowiedni wykaz dostępny egzaminatorowi JCO UDT-CERT przed rozpoczęciem egzaminu kwalifikacyjnego.
- 8. WARUNKI BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY (BHP) PODCZAS EGZAMINÓW PRAKTYCZNYCH**
- 8.1.** Przed rozpoczęciem egzaminu praktycznego obowiązuje przeprowadzenie instruktażu BHP, z którego sporządza się protokół wg formularza FCO-04/04 NDT.
- 8.2.** Podczas egzaminów praktycznych obowiązuje zachowanie ogólnych zasad BHP.
- 8.3.** Instruktaż przeprowadza kierownik ośrodka lub osoba przez niego upoważniona, a zapis z przeprowadzenia tego szkolenia stanowi integralną część dokumentacji egzaminacyjnej.
- 8.4.** Kandydaci przystępujący do egzaminu praktycznego powinni posiadać odpowiednie środki ochrony osobistej (stosowne do metody badania), zgodnie z wymaganiami przepisów bezpieczeństwa obowiązujących na danym stanowisku. Środki ochrony osobistej dostarcza ośrodek.
- 9. WYMAGANIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA W CZASIE EGZAMINÓW PRAKTYCZNYCH W METODZIE RADIOGRAFICZNEJ (RT)**
- 9.1.** Kandydaci w czasie egzaminu muszą przestrzegać szczegółowych, lokalnych wymagań bezpiecznej pracy np. w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, obowiązujących w laboratorium, w którym przeprowadzany jest egzamin praktyczny RT.
- 9.2.** W czasie egzaminu praktycznego w metodzie radiograficznej (1. i 2. stopnia) powinien brać udział inspektor ochrony radiologicznej (EIOR), który musi posiadać ważne uprawnienia nadane przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki i który zobowiązany jest do:
- nadzoru w zakresie ochrony radiologicznej,
  - wykonania pomiarów dozymetrycznych środowiska,
  - sprawdzenie wyposażenia stanowisk badawczych w przyrządy dozymetryczne do pomiaru mocy dawki i ważności świadectw wzorcowania,
  - sprawdzenia posiadania przez kandydata „Poświadczenie nadzoru w zakresie ochrony radiologicznej” wypełnionego przez pracodawcę na formularzu FCO-04/05 NDT, który stanowi integralną część dokumentacji egzaminacyjnej każdego kandydata i jest przekazywany egzaminatorowi prowadzącemu egzamin kwalifikacyjny,
  - sporządzenia „Protokołu pomiarów dozymetrycznych” na formularzu FCO-04/06 NDT, który stanowi integralną część dokumentacji egzaminacyjnej każdego kandydata w metodzie radiograficznej i jest przekazywany egzaminatorowi prowadzącemu egzamin kwalifikacyjny.
- 9.3.** W przypadku egzaminu praktycznego w metodzie radiograficznej kandydat powinien być wyposażony w dawkomierz osobisty zapewniany przez Ośrodek lub dozymetr osobisty używany w swoim miejscu pracy i nadzorowany przez swego pracodawcę, chyba, że ekspozycja jest wykonywana w ośrodkach, które mają zapewnione odpowiednie, bezpieczne warunki wykonywania badań, poświadczone zezwolenie Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki na pracę w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące. Dane z dozymetrów są wpisywane do „Poświadczenia nadzoru w zakresie ochrony radiologicznej” na formularzu FCO-04/05 NDT.
- 9.4.** Kandydaci podczas egzaminu praktycznego w metodzie radiograficznej wykonują pomiary dozymetryczne na stanowisku badawczym, które obowiązkowo zapisują w protokole badania próbki egzaminacyjnej, chyba, że ekspozycja jest wykonywana w ośrodkach, które mają

	Jednostka Certyfikująca Osoby UDT-CERT	Strona: 4
	<i>Wymagania dla ośrodków egzaminacyjnych JCO UDT-CERT dla personelu badań nieniszczących. Zasady prowadzenia egzaminów.</i>	Stron: 5

zapewnione odpowiednie, bezpieczne warunki wykonywania badań, poświadczone zezwolenie Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki na pracę w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące.

10. POSTĘPOWANIE OCENIAJĄCE.

- 10.1.** Po złożeniu wniosku o ocenę ośrodka JCO UDT-CERT dokonuje jego przeglądu i w przypadku braku uwag wniosek jest rejestrowany.
- 10.2.** JCO UDT-CERT powołuje zespół oceniający, który przeprowadza ocenę ośrodka. Z oceny sporządzany jest raport.
- 10.3.** Po pozytywnej ocenie ośrodka JCO UDT-CERT wydaje poświadczenie dla ośrodka, w którym określony jest zakres poświadczenia. Poświadczenie wydawane jest na 2 lata.
- 10.4.** W przypadku negatywnej oceny ośrodka wnioskodawca otrzymuje pismo w raz z uzasadnieniem decyzji negatywnej.

11. NADZÓR

- 11.1.** Jednostka certyfikująca osoby sprawuje nadzór nad ocenianymi ośrodkami/kursami w celu uzyskania potwierdzenia przestrzegania zasad zawartych w niniejszym dokumencie.
- 11.2.** W przypadku powstania uzasadnionych wątpliwości JCO UDT-CERT dotyczących utrzymania przez ośrodek zgodności kursu z wymaganiami JCO UDT-CERT lub wprowadzenia zmian w dokumentach odniesienia mających zasadniczy wpływ na odpowiednie programy certyfikacji JCO UDT-CERT, może być przeprowadzona w ośrodku ocena kontrolna pozaplanowa.

12. ZAWIESZENIE WAŻNOŚCI POŚWIADCZENIA

- 12.1.** Zawieszenie ważności „Poświadczenia” może być następstwem:
- a) zgłoszenia przez ośrodek czasowej rezygnacji ze współpracy z JCO UDT-CERT,
  - b) uniemożliwienia przez ośrodek przeprowadzenia oceny kontrolnej,
  - c) stwierdzenia w wyniku oceny kontrolnej niespełnienia wymagań.
- 12.2.** Czas zawieszenia nie powinien przekraczać 6 miesięcy.

13. COFNIĘCIE POŚWIADCZENIA

- 13.1.** Cofnięcie „Poświadczenia” może być następstwem stwierdzenia, że nie zostały rozwiązane w czasie ustalonym przez JCO UDT-CERT kwestie, które spowodowały zawieszenie jego ważności.
- 13.2.** W przypadku cofnięcia ośrodek może ubiegać się ponownie o współpracę z JCO UDT-CERT po upływie co najmniej 1 miesiąca od daty cofnięcia.

14. OGRANICZENIE LUB ROZSZERZENIE ZAKRESU POŚWIADCZENIA

- 14.1.** Ograniczenie zakresu „Poświadczenia” może nastąpić:
- a) w wyniku przeprowadzonej oceny kontrolnej, w trakcie której stwierdzono brak możliwości prowadzenia działalności przez ośrodek szkoleniowy w pełnym zakresie udzielonego poświadczenia,
  - b) na wniosek ośrodka, bez wykonywania oceny.
- 14.2.** Rozszerzenie zakresu działania może nastąpić na wniosek ośrodka i po przeprowadzeniu oceny przez JCO UDT-CERT.

	Jednostka Certyfikująca Osoby UDT-CERT	Strona: 5
	<i>Wymagania dla ośrodków egzaminacyjnych JCO UDT-CERT dla personelu badań nieniszczących. Zasady prowadzenia egzaminów.</i>	Stron: 5

15. PRZEDŁUŻENIE LUB WZNOWIENIE WAŻNOŚCI POŚWIADCZENIA

- 15.1.** Przedłużenie ważności „Poświadczenia” może nastąpić na wniosek ośrodka, wniesiony najpóźniej miesiąc przed datą upływu ważności poświadczenia.
- 15.2.** Wnioski złożone po upływie ważności, lecz nie później niż 3 miesiące od takiej daty, mogą być rozpatrzone przez JCO UDT-CERT, a „Poświadczenie” pozostaje ważne do czasu ponownej oceny.
- 15.3.** Wznowienie ważności poświadczenia może nastąpić w przypadku przekazania przez ośrodek, informacji o spełnieniu warunków towarzyszących decyzji o zawieszeniu.
- 15.4.** W przypadku wystąpienia ośrodka o przedłużenie lub wznowienie ważności JCO UDT-CERT powołuje zespół oceniający, który przeprowadza ocenę ośrodka.

16. SKARGI I ODWOŁANIA

- 16.1.** W czasie trwania procesu oceny i podczas sprawowania nadzoru, ośrodek ma prawo wnieść skargę do dyrektora DC, dotyczącą trybu postępowania JCO UDT-CERT, w tym na pracę zespołu oceniającego.
- 16.2.** Od decyzji wydanych przez dyrektora DC w procesie oceny i sprawowania nadzoru, ośrodek ma prawo wnieść odwołanie do Prezesa UDT.
- 16.3.** Sposób postępowania JCO UDT-CERT z skargami i odwołaniami klienta przedstawiono na stronie internetowej www.udt.gov.pl.

17. STOSOWANIE LOGO/ZNAKU UDT-CERT

- 18.** Zasady stosowania certyfikatów i znaku/ logo UDT-CERT określono w dokumencie „Warunki i zasady stosowania certyfikatów i znaków przez klientów Jednostki Certyfikującej Osoby UDT-CERT” dostępnym na stronie www.udt.gov.pl w zakładce certyfikacja osób.

19. OPŁATY

Opłaty za ocenę uiszcza wnioskujący zgodnie z Cennikiem Opłat za czynności wykonywane przez UDT- CERT.